

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
România, America și alte țări străine 10 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Maraschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERTATE:

se primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmend prima-dată 14 bani, a doua-eară 12 bani a treia-eară 10 bani.

Omor în drumul țării.

Săptămânile trecute s'a petrecut întem-
plarea, ce ne-o înțățosează ilustrația de azi.
Un negustor de galițe împreună cu soții sei
zi la târg la orașul Sza-
când câteva sute de

apărat din răsuperi și atunci hoții au început
să puște.

Pe doi din târgoveți i-au nimerit gloan-
țele și aceștia s'au rostogolit din căruță și în
curend și-au dat sufletul în mijlocul dru-
mului. Ceialalți au fost răniți. Poate că-i
pușcau și pe aceștia, dar' au avut noroc, că
s'au apropiat mai mulți oameni, cari mergeau

la târg și așa hoții au fugit. Gendarmeria
îi caută, dar' până acum nu le-a dat de urmă.

Ilustrația noastră ne arată momentul,
când hoții descarcă armele și cari spăriați
răpesc căruța.

Inteligența se se — apropie de popor.

Poporul se împarte în două clase mari, clasa cultă sau inteligență și clasa mai puțin cultă. Dându-ne puțin seama acum, că oare clasa aceasta a doua cum ar putea eși din inferioritatea sa culturală în care zace, pășind treptat tot înspre lumina cea adevărată, la razele căreia mai ușor se poate încălzi — răspunsul e cam complicat și s'ar putea da multe păreri, dar' mă voiu mărgini numai în jurul câtorva.

În mijlocul poporului avem și oameni învățați destui, dela cari putem aștepta multe povețe și lucruri folositoare. Între oamenii învățați și luminați, totodată și folositori națiunii putem număra dela cel mai simplu învățător și până la Metropolit.

Din acest grup de bărbați luminați pare că nici unii dintre ei nu pot aduce atâtea folos națiunii, în înțeles mai restrâns se zicem poporului necult, ca preoții și învățătorii poporali. Oare de ce?

Pentru că acești cultivători ai poporului sunt deapururea în contact cu poporul. Prin urmare dela acești capi mai deaproape ai poporului este de a se aștepta și pretinde multe sfaturi, povețe și învățături bune și folositoare, ca de ex. dela preoți a predica cât mai des în sf. biserică, arătând poporului cum și prin ce mijloace poate să ajungă la bunăstare materială, a-l îndemna să aboneze ziare, pe cari în Dumineci și sâmbătoti să le citească trecându-și timpul cu tot felul de învățături frumoase și folositoare, ear' când vorba e de vre-o alegere de învățător, episcop sau membru în comitetul parohial să nu fie pasiv, ci din contră să insiste tot pentru bărbați vrednici, demni de a ocupa atari locuri lăsând la o parte interesele personale.

Învățătorul are mai multe de a se vârși, de pildă: a înființa »însoțiri sâtești«, biblioteci școlare, grădina de pomărit, a aranja petreceri populare etc.

Din aceste motive cu drept cuvânt trebuie să zicem că »inteligența se se apropie de popor«, căci întors lucrul acesta nu se poate. Dacă acești conducători firești nu vor sta de vorbă cum am zice cu poporul de rând, acesta va rămânea și pe mai departe în întunerecul în care se află. Cu privire la aceste păreri țin a aminti, că ele nu trebuie numai propovăduite de pe amvon și catedră, ci se punem umăr la umăr așa ca cu timpul cele zise să devină realizate.

Nic. Hămsea, inv.

Întâlnirea din Veneția. Cum am amintit în nrul trecut, ministrul nostru de externe Goluchovski și cel al Italiei, Tittoni, au avut o întâlnire Sâmbăta trecută în 29 Aprilie c. în Veneția. Causa întâlnirii au fost mai multe neînțelegeri dintre cele două țeri, cari trebuie limpezite. Cu acest prilej Tittoni a dat un prânz, la care amândoi ministri au rostit câte un toast, în care s'a dat expresie bunelor legături, ce sunt între cele două țeri.

Adunare comitatensă. Comitetul municipal al comitatului Sibiu este convocat în adunare generală extraordinară pe 10 Maiu c. la orele 9 a. m. La ordinea zilei sunt 99 de obiecte.

Abzicerea lui Wittek. Ministrul căilor terate din Austria, Wittek, a abzis din postul său și Mai. Sa i-a primit abzicerea. Causa abzicerii este, că pentru facerea căilor terate din Alpi el a cheltuit mai mult, decât a votat parlamentul.

Urmașul lui este consilierul de secție Vrba.

DIN LUME.

Turburări în Polonia rusască.

În 1 Maiu și zilele următoare au fost mari turburări socialiste în mai multe orașe de-ale Poloniei rusești, venind socialiștii în conflict cu miliția. Cu deosebire au fost mari turburări în Varșovia. Miliția s'a folosit de arme, ucizând și rănind peste 100 de oameni

Cinci sute au fost arestați și 20 de steaguri roșii au fost confiscate. Agitația în popor e foarte mare. Conducătorii muncitorilor au proclamat greva generală în întreagă Polonia rusească.

Din alte părți ale Rusiei n'au venit știri despre rescoale.

Creta.

Puterile europene au făcut cunoscut guvernului din Creta, că nu lasă să unească cu Grecia. Consulii puterilor, din însărcinarea acestora au provocat autoritățile să delătura steagurile grecești și să le înlocuiască cu steaguri cretane.

Rezultații nu voiesc să depuie armele; ei se află în tabără la Terisso.

Macedonia.

În Macedonia se continuă cruzimile bandelor răsculate.

Sâmbătă trupele turcești au atacat spre mează-zi de Monastir o mare bandă grecească. Trei inși au fost uciși și 47 prinși, are ceialalți s'au resfirat.

Bulgarii s'au resbunat crunt pentru vârsarea de sânge de la Zagorican, unde au fost uciși mei mulți Bulgari. O bandă de 80 de inși au atacat orașul grecesc Plissura și au omărit 60 de Greci.

Știri mărunte.

Scupcina Sârbiei va fi convocată pe 9 Maiu. Ea va vota împrumutul, ce guvernul voiește să-l ia din Franca cum și un credit deosebit pentru armată.

Din Constantinopol se scrie, că Sultanul ar fi chemat acolo pe principele Bulgariei. În Bulgaria nu se știe nimic despre aceasta.

Vremea.

În partea apuseană a Europei au fost zilele aceste ploi, încolo vremea a fost uscată.

La noi asemenea a fost vreme uscată și caldă. Maximul căldurei a fost în Sopron + 31° C. și minimul în Sibiu + 5° C.

Profeție: Să pot aștepta ploi vioroase dinspre apus, și puțină recire a vremii.

Războiul dintre Rusia și Japonia.

Nici pe uscat, nici pe mare nu s'au întemplat lupte nouă între Ruși și Japonezi. Comandantul Rușilor, generalul Linevici a declarat unui ziarist, că oastea rusească s'a recules și Rușii nu se vor mai retrage.

Eată unele știri mai nouă:

FOITA.

Lupta cu soldatul

de Stefan Törmörtény. *)

Iános se duse de acasă la oraș din mai multe motive. Mai întâiu îl interesau prețurile târgului, apoi mai avea și de cumpărat unele măruntișuri. Avea adică lipsă de un inel, se-l tragă prin botul purcelului, ca să nu-i poată rîmă curtea, apoi mai avea lipsă de o verigă pentru ceasornicul cel cu pendul — care îl tot furau copii — și în fine voi să plătească și darea. El s'a hotărât adică de acasă să plătească zece florini, dar' în realitate n'a plătit decât cinci. Astfel se simțea acum bine situat din punctul de vedere financiar, ceea-ce totdeauna e o poziție plăcută. Acum putea doar să-și vază de verigi. Îndată și află două foarte frumoase. Una se chiar potrivea la ceasornic, cealaltă i-se pără cam prea mare pentru botul purcelului.

*) Din scrierile inedite ale rîp. I. Pop Reteganul.

dar' în fine purcelul crește doară și îi va crește și botul. Cu aceste ar fi gata și s'ar putea întoarce spre casă, dar' îi veni în minte să cumpere pentru băiețelul său un notiț iettin. Mai bine să fircălească în notiț, decât să-i tot zgrăbălească păreții!

Acesta fu un lucru cuminte. Iános merge în prăvălia de jucării, privi la toate lucrurile de acolo și cumpără un notiț mitut. Nu este însă mai puțin frumos, ba scoarțele-i sînt chiar aurite ca biblia. — Voiu vedea, ce va scrie copilul aci, zise el în mod confidențial vînzătorului. D-ta-i fi răspunzător pentru aceea! Să despărțiră.

Dar' când voi Iános să-și pună earaș punga în buzunar, aceea căzu jos. Nici nu e de altcum așa ușor a te mișca cum vrei în jocul cel greu de berbec.

János se apleacă, și cum vrea să-și ridice punga, îi cade privirea pe o figură mică drăguță. Era un soldat cu cabat vînat și picioare roșii, care saluta cu mîna lui cea de lemn. Nenorocitul soldat zăcea pe pîndiment, chipul îi era răzîmat de un picior al

pultului, dar' nici așa zicînd, nu înceta a saluta. Când îl zări János, numai decât îi fulgeră prin minte că deodată cu notițul se ducă copilului și soldățelul acesta.

Îl și luă repede, îl strînse în mîna la un loc cu punga sa ridică și își vîrî pumnul în buzunar. Acolo slobozi și punga și pe soldat și își scoase mîna goală. Așa — asta ar fi în ordine. Să recomandă vînzătorului și eșit în stradă, își strînse jocul pe lîngă sine.

Nici nu cuteză a-și băga mîna în buzunar până ajunse acasă.

Acasă nu era nimenea. Copilul e la școală, muierea dincolo în vecini, unde se pregăteau de ospăț.

Astfel își desprinse caii, își caută cheia și intră în lăuntru. Aci e plăcut, cald. Iános pufăi de câte-va ori plim' jos prin odaie. Apoi după muere

Int...
notiț...
zur...

Flota rusească.

Partea cea mai mare a flotei rusești a părăsit de câteva zile portul Kamran. Rușii voiesc să pătrundă până la Vladivostok. Flota lui Nebogatov a sosit în apele indo-chineze; cele două flote se vor împreuna.

Planurile japonezilor.

Planul de luptă al flotei Japoneze e necunoscut, ținându-se în cel mai mare secret. Sigur ce se știe e, că insula Formoza a fost foarte întărită. Nu se știe unde este de prezent Togo și flota japoneză. Se zice, că a fost văzută la 60 chlm. dela Honkong.

Perderile Rușilor la Mukden.

Foaia »Novoie Vremia« publică datele oficiale despre pierderea Rușilor la Mukden. Din aceste reiese, că Rușii au pierdut doi generali, 1995 de ofițeri și 87.677 de soldați morți, răniți sau dispăruți.

Rușii în Coreea.

3000 de Ruși au pătruns în Coreea nordică și în curând pleacă alți 5000 din Vladivostok. Prin mișcările aceste Rușii voiesc să îngreuneze Japonezilor ocuparea Vladivostokului.

Scrisoare din Viena.

Viena, în 2 Maiu c.

(Sărbarea Învierii Domnului în Viena. — Denumirea Dlui Pavel Boldea de protopop militar.)

Și în anul acesta sărbătoarea sf. Paști s'a sărbătorit cu mare solemnitate deamă de Români din Viena și de »Clubul Român« care a luat inițiativa și a făcut un călduros apel ca membrii colonici române să ia parte în număr cât de mare la serviciile divine, ce se țin aici cu mare solemnitate militară.

Sâmbătă în săptămâna patimilor după serviciul divin la care au participat mulți din colonia română, s'au mânturisit și împărțit cu sfințele taine ale cuminecturii multe dame române și peste 60 de elevi și eleve dela diferitele institute. Dintre aceste durere, se află peste 40 de fice de român numai în claustrul străin de neamul nostru »Notre Dame de Sion« partea mai mare originare din România.

Duminecă în 30 Aprilie la 4 oare dimineața s'a celebrat Învierea, la care

mormântul a fost priveghiat și cu șpalir din partea alor 8 suboficieri și 48 voinici ai regimentului 51 de infanterie.

Intreg ceremonialul a decurs cu pompă și paradă, iar responsurile le-au ezeccutat corul format de soldați români înștruați de protopopul nostru militar dl Pavel Boldea.

Tot așa de înălțătoare a fost și liturgia celebrată Luni în 1 Mai st. n. la 10 oare a. m. la care afară de soldații români aflători în Viena și colonia română au mai participat și o mulțime de străini.

Meritul la reușita acestei festivități îl are »Clubul Român«, care a animat membrii coloniei să participe la biserică, dar cel mai mare meirț îl are D-lu protopop Pavel Boldea, care știe să servească și să predice așa de frumos și care se bucură da iubirea tuturor, cari au avut ocaziune să-l cunoască ca om social, preot și român.

Mai mare bucurie ne a făcut însă vestea că Majestatea Sa prea grațiosul nostru Impărat și rege chiar în ziua de Paști a numit pe iubitul și stimatul nostru părinte Pavel Boldea de protopop (protopresbiter militar).

Colonia română adunată Duminecă seara în adunarea socială a »Clubului Român« în restaurantul »Magistrat« și-a dat espresia sintemintelor ei de bucurie și prin rostul d-lui Doctor Pamfilu Dan, consilier aulic, prin un discurs solemn a felicitat pe bravul nostru protopop militar.

Mari au fost ovațiunile și după serviciul divin, când dl protopop a binevoit a întruni la masa se ospitală reprezentanții clubului român, pe mai mulți Ardeleni, Bănățeni, Bucovineni și Români din România.

Dee bunul Dumnezeu, ca dl protopresbiter Pavel Boldea să fie și în viitor tot așa de vesel, vioiu și român bun, bucurându-se încă mulți ani de cinstea de care pururea au fost și este partaș.

Dănilă Polția,
oficial în ministerul de resboiu.

Adunare de învățători.

Sfaturile frățești, date cu drag cu ocaziunea adunărilor învățătoresce și isvorite din inimile curate și sincere ale membrilor reu niunei noastre sunt nește comori de mare preț, pentru-că nimic nu e mai frumos pe lume, ca atunci, când frații de un sânge și de o categorie se întâlnesc a se sfătui și a afla căile celea cele mai ușoare spre pgrs.

Adunarea de primăvară o învățătorilor din despărțământul Mediaș-Ibașfalău s'a ținut la Dumineca »Floriilor« adevă în 23 Aprilie n. a. c. în biserică și școala gr.-cat. din Ibașfalău.

Era pe la orele 8 a. m. când învățători prezenți aproape toți în corpore se presintă la sf. biserică; — Se putea observa pe fața tuturor un dor și o interesare de-a se prezenta la sf. biserică și a asculta cu pitate sf. liturghie, și încă cu atât mai vortos, că aceea a fost celebrată de o persoană, a cărei voce îi înălța inima colo sus la cer, credeam că ne aflăm pe cea lume, unde îngerii din ceri preamăresc pe Dumnezeu.

Acela, din a cărui gură curgeau cuvintele celea sfinte precum curge mustul cel dulce din boanele celea bobonate a strugurului copt, îndulcindu-ne inima, precum îndulcește ploaia cea lină supralața pământului sătos, a fost simpaticul de toți iubitul și cunoscutul domn George Simu protopopul Ibașfalăului, care este autorul mai multor cărți populare precum: »Nopti de iarnă« — »Versuri religioase morale« — etc. Corul a fost alcătuit din învățătorii prezenți și din vre-o câteva fete bune cântărețe din corul colegului nostru Ioan Sighișorean.

Nu voiu trece a nu aminti, că cântarea »Căți în Christos v'ați botezat« — cântată de susanumitul protopop ne-a frapat inima și s'auzeau voci sunând »D-zeu se-i tină gura«. A urmat apoi predica rostită tot de dl Simu, în care a spus între altele poporului »că precum Christos și-a trimis învățăceii săi ca să lumineze popoarele, așa sunt trimiși și dascălii în mijlocul poporului ca să-l lumineze și să arete calea cea oablă pe care se apuce. Se-i primim cu drag zice, căci ei ne sunt binefăcătorii și luminătorii neamului nostru«. După finirea sf. liturghii dl protopop prin câteva cuvinte alese și blânde, invită poporul să ia parte la adunare, și deși timpul era înaintat totuș aproape întreg poporul a rămas. Dintre inteligență am însemnat familia fostului protopop oare când Căm-

measă. Apoi merse la tereastă, privi spre drum, se vadă de nu-i vine copilul. Nu, încă nu vine.

János se întoarce ear', și cum îi căzu privirea pe masă, se retrase înspăimântat un pas.

Notițul zăcea pe masă, dar' soldatul care-l puse acolo nu mai sta culcat cum l-a pus, ci sta în picioare, cu mâna ridicată.

— Hm, hm, zise János.

Apoi se apropie încet și-l culcă pe masă.

Dar' îndată ce-și ridică mâna de pe soldat, acela eară sări sus, se încovăi în dreapta și în stânga, ca și când ar fi mănios, și apoi stătu oblu ca lumina, cu privirea ațintită spre Iános. Și nici pentru cât bine-i în lume nu șiar fi dat mâna jos.

Noa — mormăi Iános și prinse a privi mai cu atențiune pe omuțul cel roșu-venăt. Era de lemn. Din lemn de tot comun. Cel puțin așa se vedea. Dar' cum vine el de se mișcă totuși?

Il pune ear' țapăn jos, îl și apasă o leacă spre fața mesei, ca să rămână nemișcat cum l-a pus. Sub mâna lui cea tare nu se mișca. —

Dar' abia îl lăsă din mână, și el ear' sări se svârcoli o leacă și se ridică, ținând ochii spre János.

— Vai trăsните-ar...? strigă Iános furios și-l culcă eară.

Astă dată va purcede cu viclenie. Nu va ridica așa repede, ci încet de tot, cu băgare de seamă. Cercă și asta — și ce se întâmplă? Așa, cum ridica el degetele cu băgare de seamă, așa se ridică și soldatul încet — încet, până eară era sus cu mâna ridicată.

— Nu mă năcăji! — zise Iános și merse dela masă până în unghiul chilei.

De acolo în privea cu năcaz. În chilie și afară domnea liniște ca în mormânt. Incepea a se însăra și pe pustă se lăsa o ceață plumburie a sărilor de iarnă. Nimic nu se mișca. Numai în cuptorul cel mare pântecos cădeau din când în când cărbunii la olaltă și trosneau. Notițul sta pe masă. János ședea pe lavița

de lângă cuptor, soldatul stătea și privea crunt spre János. Nici unul nu se mișca.

János deveni tot mai slab, și în fine își închise ochii dinaintea înfăpătoare ale soldatului.

— Eu nu te-am furat — se desvinotă el încet — tu zăceai jos. De ce puteai tu atunci să stai culcat? Cugetă-te, că nu te ridicam! Acesta nu e furt. Un altul încă te ar fi luat. Și nu privi așa crunt la mine eată ți-o spun, la din contră te dau jos! Auzi tu?

Și el își întruni puterile și merse mănios spre soldat. Chiar ridică pumnul, când îi veni o idee nouă. Pe masă zări o cană cu apă și pe lângă ea e ud lemnul. El lua repede soldatul și-l apasă cu capul în apă. Vezi așa!

— Câne! — oftă el, pe când stropi de sudoarea rece picurau de pe fruntea lui.

Când își destăcu mâna, scoase un țipet. Soldatul nu se mai ridică ci stă acolo în apă.

(Va urmă.)

pear, precum și dlui protopop actual apoi domnii: Ioan Paul director la cancelaria tribunalei din loc și dl Vezan învăț. pens. cu stimata-i Doamnă.

Conform programului d-nul Ioan Sighișorean ne ceteste disertația »Istoricul înființării orașului Ibaștalău« — fiind lucrată cu mare diligență din partea susnumitului.

După aceea harnicul nostru președinte Gavril Bozoșan prin o cuvântare bine potrivită în care arată, că înainte de acestea cu vreo 2 decenii tractele protopopesei a Mediașului și Ibaștalăului erau nebagate în seamă, fiindcă nu aveau școli și învățători calificați, harnici și zeloși, declară ședința de deschisă.

După aceea colegul nostru George Samoilă harnicul inv. din Brateiu ține o disertație din ramul economiei și a stupăritului, a fost ascultat cu drag din partea poporului precum și a tuturor celor prezenți.

Conform programului a urmat apoi lecțiunea practică cu băieții, cari așteptau deja de mult în școală însă înainte de a merge la școală am fost invitați din partea dlui protopop la un apăsător, care foarte mult ne-a ajutat, căci mai aveam încă mult de lucru, pentru-ce și pe aceasta cale i-s-a aduce cele mai sincere mulțumiri, atât dlui protopop, cât și dragălașei doamne protopopese.

Lecțiunea practică a fost predată cu succes din partea dlui Isidor Dopp învățător în Mediaș.

Ca delegat pentru adunarea generală ce se va ține în Blaj s'a ales Michail Tatar inv. în Așel, ear' pentru comitetul central dl Petru Olariu inv. în Agrișteu.

Învățătorii din acest despartământ își exprimă condolențele pentru decedarea dintre cei vii a marelui dascăl Ioan Pop Reteșganul. Tot acești membri roagă pe domnii din jurul »Foaii școlare« să păsească mai cu energie, apărând pe învățătorii când sunt atacați de alte foi.

Cu privire la absenții s'a observat din partea multor membri o neinteresare mare, lipsind 13, — ba unii dintre cei absenți nu s'au prezentat de ani de zile, cu altă ocaziune voi afla mai bine a-i publica cu numele pe cei absenți, de altcum s'a decis să se ia măsurile cele de lipsă, contra celor renitenți de-a se prezenta la adunări.

Prea stimata doamnă protopopeasă Simu a donat bibliotecii noastre 3 cărți, al căror autor este dl Simu, pentru care bună faptă și pe această cale i-s-a aduce mulțumiri.

A urmat apoi alegerea comitetului, alegându-se întreg comitetul cel vechiu și anume: președinte Gavril Bozoșan, notar Ioan Pavel, cassar George Samoilă și bibliotecar Isidor Dopp.

Adunarea de toamnă a acestui despartământ se va ține în Biertan deodată cu sinodul protopopesc. După toate acestea fiind timpul tare înaintat președintele prin câteva cuvinte alese declară ședința de închisă.

După-aceia a urmat masa comună, care a decurs în liniște, nu s'a toastat, dar' au fost discuții de mare preț.

Michail Tatar, inv.

Desimea populației în România.

Peste câteva zile vor apare datele definitive asupra conscripției populației făcută în anul 1899 în România.

Eată ce se scrie între altele în introducerea volumului, ce va cuprinde aceste date:

Raportarea numărului locuitorilor la suprafața teritorială exprimă desimea populației, care poate să ne servească la comparația aglomerării locuitorilor în România față de celelalte state. Pentru a arăta aceasta, avem nevoie de cunoașterea suprafeței teritoriului. Cum ne lipsește cadastru, s'a luat prețuirea făcută de creditul fonciar rural, prin ajutorul hărților geografice și al planurilor de moși. După aceea prețuire s'a socotit suprafața României la 131.353 km. pătrați.

Raportând la aceasta suprafață cele 5,956.690 locuitori, câți s'au găsit prin numărarea din 1899, ajungem la constatarea că desimea populației regatului este de 45 locuitori pe chilometru pătrat.

În comparație cu celelalte state din Europa România ocupă locul al XII-a din punctul de vedere al desimei populației. Belgia are populația cea mai deasă, peste 227 locuitori pe Km. pătrat.

Ca suprafața României ocupă 1.3 la suta din teritoriul Europei, ear' populațiunea numai 1.5 la suta din totalul locuitorilor acestui continent.

Populația României nu e deopotrivă de răspândită în toate părțile țării. Din cele 5,956.690 locuitori, în Muntenia mare sunt 2,659.517 pe o suprafață de 52.565 km. pătrat sau 50 pe un km. m. în Moldova 1,848.122 locuitorii pe 38.224 km. p. sau 48 pe 1 km. p.; în Oltenia 1,181.243, pe 25028 km. p. sau 47 pe 1 km. p. și în Dobrogea 267.808 locuitori pe 15.536 km. p. sau 17 pe 1 km. pătrat.

După-cum se vede în Dobrogea populațiunea e cea mai puțin deasă și aceasta din cauză că a treia parte din teritoriul Dobrogei este acoperit de ape și stuf. Dar' populația Dobrogei sporește mereu prin faptul, că forțele economice și mijloacele de circulațiune sporesc și ele neconțin.

Ținând seamă de repartizarea (împărțirea,) populației pe județe constatăm că populația cea mai deasă e în Ilfov, din cauza capitalei țerei. În acest județ ca și în celelalte desimea populației scade considerabil, dacă se socotește deosebit desimea populației din comunele urbane.

După Ilfov populația e mai deasă în județele Iași. Prahova și Dâmbovița.

În genere în județele muntoase populația e mai rară ca la șes, din cauză că acolo activitatea e mai mică și producția economică mai puțin importantă.

Desimea populației nu e aceeași nici în cuprinsul unui județ, căci fiecare județ are terenuri accidentate, plane sau băltoase și desimea populației variază astfel după natura geografică a regiunii, fiind mai mare în regiunea plană și mai mică în celelalte regiuni.

* * *

Să vedem cum se distribuie populația în comunele urbane și în cele rurale. Sunt în țară 71 comune urbane și 2908 rurale. Cele urbane se repartizează astfel:

5	cu o populațiune mai mică de 200	loc.
5	»	» 2000—3000 »
10	»	» 3000—4000 »
7	»	» 4000—5000 »
17	»	» 5000—10000 »
9	»	» 10000—15000 »
7	»	» 15000—20000 »
4	»	» 20000—30000 »
1	»	» 30000—40000 »
2	»	» 40000—50000 »
3	»	» 50000—100000 »
1	»	» mai mare de 100000 »

Cele mai multe din orașele țării au deci o populație între 4 și 10.000 locuitori. Cu mai puțin de 5000 locuitori sunt 27 orașele și tot atâtea orașe cu o populație de peste 10.000 locuitori.

În afară de București, care avea la 1899 o populație de 276.178 locuitori, populația urbană e mai numeroasă în județele Covurlui, Iași și Brăila, și mai rară în județele Olt și Gorj.

În afară de capitale, orașe și orașele multe se întâlnesc în județele Tulcea, Constanța, Teleorman și Prahova.

Populația urbană reprezintă 18.8 la suta din populația totală a țării, deci cea rurală reprezintă 81.2 la suta.

În Oltenia populația orășenească reprezintă 10 la suta, ear' cea sătească 90 la suta. În Dobrogea, din contră, populația urbană reprezintă 26 la suta și cea rurală 74 la suta.

Sunt 1412 comune rurale cu o populație între 1000 și 2000 suflete 661 cu o populație dela 500—1000 locuitori, 538 cu câte 2—3000 locuitori, 162 cu câte 3—4000 locuitori, 47 cu câte 4—5000 și 27 cu câte 5—10000 locuitori.

Comuna Pașcani din Suceava are o populație de 12.716. Sunt și 60 comune cu mai puțin de 500 locuitori fiecare. Cele mai împoporate comune sunt în Moldova și cele mai puțin împoporate în Oltenia și Dobrogea.

AVISURI.

Cartea engleză: Românul american, atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazar. Prețul 1 cor, și 10 bani porto. se poate procura la administrațiunea »Foi Poporului«.

Biblioteca »Foi Poporului«.

Din Biblioteca »Foi Poporului«, redactată anume pentru țeranul român, cu cuprins variat și interesant și cu preț foarte ieftin, au apărut până acum 4 broșuri, anume:

Nr. 1 »Nichtla Balica« povestire istorică de Silvestru Moldovan.

Nr. 2 »Doine și strigături, de Nlc. Regman.

Nr. 3 Povești: »Găstul« »Punga cu noroc« etc.

Nr. 4 »Pomăritul«, sfaturi în formă de dialog, de Iustin Sohorca. inv.

Fiecare nr. costă 20 bani; toți 4 nr. 80 bani și 10 bani porto (45 cr.)

Biblioteca se continuă. Nr. 5 și 6 sunt în pregătire.

PARTEA ECONOMICĂ.

Procurarea taurilor.

Nu e tocmai de mult, de când se aflau destule sate mai sărace, cari nu aveau de loc vite tătane de prăsilă, ci economii erau siliți în casuri de lipsă, ca să alerge în comunele vecine. Ear' dacă totuși se afla câte o astfel de vită la câte un econom mai cu de mână, aceea nu întrunea mai de loc recerințele de lipsă pentru o astfel de vită.

În timpul din urmă, toate satele au fost constrânse, ca în înțelesul articolului de lege XII, din anul 1894 să-și procure și vite tătane apte pentru prăsilă. S'a convins adecă atât guvernul cât și administrația satelor și comitatelor, că și cu privire la creșterea vitelor se adevărește proverbul: »Ce sameni, aceea răsare«. De aceea s'a hotărât, ca vitele tătane de prăsilă să fie vizitate în tot anul de câte două ori de anumite comisiuni economice cercuale.

Acestei hotărâri bune și înțelepte avem să mulțămim, că creșterea vitelor tătane a luat în cei din urmă 10 ani un avânt așa de îmbucurător. Astfel pe când la anul 1895 se aflau în toată țeară numai 29.473 tauri, dintre cari fiecare trebuia să pro vadă câte 90 de vaci pe an, pe atunci la anul 1904 numărul acelor s'a urcat la 42.186 venindu-se pe unul fiecare numai câte 60 de vaci de gonit.

Până acum ministrul de agricultură a făcut o înlesnire însemnată cu privire la procurarea taurilor și prin aceea, că comunelor mai sărace, cari s'au adresat către el, le-au dat tauri parte din ciurzile statului cu un preț mai redus, parte le-a cumpărat el taurii de lipsă de pe la anumiți proprietari, ear' prețul acelor a fost anticipat de oficiile de dare, cari apoi îl încasau în trei rate decursive dela comunele respective. Prețul taurilor cumpărați se stabilea de regulă de către inspectorii cercuali de vite.

Pentru-ca comunele, cari și-au procurat astfel de tauri să nu sufere daune, când ar peri aceia, de

oare-care boală, administrația a ordonat, ca taurii comunali să se asigureze la societatea de asigurare, care apoi în casurile de lipsă le despăgubește.

Mai înainte multe sate își procurau tauri, precum și alte vite tătane de prăsilă cu prețuri mari și nu întruneau recerințele de lipsă pentru prăsilă. Astăzi însă nu se mai îngăduie aceasta! Astăzi fiecare vită tătănă de prăsilă trebuie să fie provăzută cu adevărită în regulă, că întrunește recerințele prescrise de legea veterinară.

Sporirea din cale afară a numărului taurilor, a adus cu sine, ca ministrul de agricultură să nu mai dea comunelor tauri cu prețuri scăzute ca până acum, ci numai cu suma întreagă din valoarea acelor. Prețul taurilor se va fixa deci și pe viitor, ca și până acum tot ce către inspectorii cercuali de vite și prețul acelor se va putea solvi de către comune tot în decurs de trei rate decursive.

Stergerea acestui favor, cu privire la procurarea taurilor, precum și a celorlalte vite tătane de prăsilă, nu înseamnă, că doar ministrul nu ar mai voi se ajute pe viitor comunele mai sărace, cari s'ar adresa lui. Nu! Ministrul a luat în bugetul său și pe anul acesta suma de 75.000 cor. pentru ajutorarea comunelor mai sărace.

Favorul de până acum, dat comunelor pentru procurarea taurilor, se va întoarce pe viitor întru premiarea acelor economi, cari vor ținea și crește cele mai bune și și mai alese soiuri de vite. Spre scopul acesta ministrul de agricultură a luat în buget pe anul acesta suma de 150.000 de cor.

Premiile se vor împărți mai cu seamă între micii proprietari de vite, ear' marii proprietari vor primi diplome de recunoștință. Premii se vor acorda mai cu seamă pentru vite tinere: taurenci și junci. Cei dintâi pot fi vânduți apoi după premiare comunelor ca tauri de prăsilă.

Pentru ca taurii procurați de comune se fie pe deplin sănătoși, ministrul a ordonat, ca aceia se fie oltoiți cu tubercul, care 'i scutește de a fi atacați de oftică. Dar' nu numai contra acestei

boale, ci chiar și asupra altora, veterinarii și inspectorii de vite au primit ordinațiuni deosebite, ca se fie cu băgare de seamă de oare-ce un taur molipsit de oare-care boală, o poate lăți mai tare, ca o vacă, care într'un an dă naștere de regulă numai unui vițel. Ce se ține de asigurarea taurilor procurați, ministrul îndatorește comunele, ca acelea se-și asigureze fără amânare, ear' pe acelea, cari nu ar voi să-și asigureze, nu numai că le face răspunzătoare pentru dauna cauzată prin pierirea taurilor, ci le mai dătrage pe viitor chiar și favorul la procurarea acelor.

Economii aceia, cari sunt în plăcuta pozițiune de a vinde un taur oare-care, care adecă a fost premiat sau care întrunește toate recerințele de lipsă pentru prăsilă, îl însinuiază inspectorului respectiv de vite, care apoi în conțelegere cu proprietarul îi fixează prețul de vânzare al aceluia și îl recomandă celor interesați spre cumpărare.

Ministrul asemenea anumite sume de bani la oficiile de dare, despre cari apoi inspectorii în fiecare lună trebuie să dea socoteală. Din sumele acelea se plătesc apoi prețul taurilor în decurs de 24 oare vânzătorilor, ear' comunele cumpărătoare trebuie să-și replătească în decurs de câte trei rate decursive de câte o jumătate de an.

Acestea sunt câteva din nouele hotărâri cu privire la procurarea taurilor, hotărârii asupra cărora atragem de cu bună vreme luarea aminte a celor interesați.

Ioan Georgescu.

Un izvor sigur de înavuțire

sau
Stupăritul:

de
George Malcan, învățător.
(Urmare.)

Coșnițele.

Albinele locuesc și-și adună hrana lor în coșnițe. În aceste ele fac faguri, adună miere și se prăsesc. D-voastră toți cunoașteți coșnițele, făcute din nuiele și din paie.

VESELIA.

— Foia glumeață a »Foi Poporului«. —

'L-a sculat dela mâncare.

— Anecdota pop. —

Știe lumea, că boeriul
După prânz, după mâncare,
Mai fumează, se mai plimbă
Sau de-î pare ziua mare
Dă la umbră la culcare.

Așa și Țiganul Bruma
După »prânz«, — pe nemâncate,
Ca să-și mai scurteze ziua
Da și el la culcate.

Aci poame la îndemână —
Dincoaci corfe tot cu pite,
Mai încolo masă 'ntinsă
Tot cu prepelițe fripte.

Și ean uită, peste cale
În grădină la hotel
Cum dă semn hotelierul
Ca să meargă pân' la el.

Ba spune, c'alcia află:
Bere, vin, rachiu de prune,
Beuturi de cele bune;
Ear' dacă mâncare cere:

Supă, sosuri pe plăcere,
Ori friptură cu salată,
Ș'apoi pentru toate estea
Azi nu cere nici o plată.

— »Auleo! aci-î de tetea«!!
Zice Bruma în visul lui. —
Domnule mâncați-aș gura
»Dămi zău, dămi de care spui«!

Cât ce-ai bate în pălui odată
Ce friptură, ce salată,
Dar' ce vin, ba ce plăcinte
Îi s'azăză dinainte...

Na ți-o drace, când se înghiță
Când dă gura se ș'o ungă,
— »Scoală măi«!! — Țigana îi strigă —
»C'ai durmit destul, ți-ajungă«!

Trăsnet! Fulger prin Țigană!
Ba scoli Brumă ș'o brumește
Și 'mi-o 'nhață, 'și-o îmblățește
De tot satu 'l roscolește

— »Ce dai bre, da ce-î cu tine«!?

— »Mai întrebi, calcete roata
»Mai întrebi, că ce-î cu mine!?
»D'apoi n'ai vâst, orbătură
»Că era să mănă friptură?
»Ține dară la cojoc
»Dacă n'ai putut sta 'n loc!

În o coșniță fac albinele 7—8 rânduri, mai bine zis table de faguri, adică cam după cum e și coșnița de largă. În faguri albinele adună mierea cea atât de dulce și sănătoasă, pentru care ne silim toți a avea albine. Când voiește omul să aibă miere și ceară, s'apucă și omoară albinele din coșnițe și tot ce au muncit el o ia și folosește.

Lucrul acesta n'a fost prea bun, căci 'și-a zis omul: eu prin aceea că omor biete albine, nu numai că păcătuiesc poate, dar' îmi fac și mie pagubă. Oare n'aș găsi eu vre un mijloc prin care să pot lua ciară și miere dela albine fără a le omori?

Sigur mult 'și-a bătut capul bietul om, până a aflat așa mijloc! Acel mijloc e coșnița mobilă făcută din scânduri ori pae, cu ușa în partea dinapoi și cu fereastra de sticlă, de poți umbla când vrei la stup.

Cel dintâi care a făcut coșnițe mobile a fost un preot nemțesc (Dzirzon) Coșnița lui are pe dinlăuntru două despărțăminte. Unul din jos cu două rânduri de rame folosit de albine pentru clocit și altul din sus de miere, numai cu un rând de rame, pentru folosul stuparului. După modelul lui Dzirzon, s'au făcut apoi de alții, fel și fel de coșnițe mobile cu două, patru rânduri de rame și altfel. A vă spune acum măsurile cum se face un fel ori altul de coșnițe mobile, cu așa ceva poate numai v'as plictisi, căci știu că numai după spus, anevoe e în stare cineva a face un ce dedai Doamne. Cui îi dă mâna de astfel de coșnițe și n'ar vrea să și le cumpere că sunt scumpe, va face bine dacă își va procura una de muștră și după aceea își va face singur. Atât zic că voind a umbla cu coșnițe mobile, apoi numai cu de un fel se umblă și anume cu care îți va mai conveni, căci aproape toate sunt bune. O coșniță mobilă însă cu cât e mai măiestrită făcută, cu atât satisface mai mult poeziei și curiozității rîvnitorilor bogăți, dar' pe de altă parte cu atât e mai greu celor săraci de a-și agonisi și de a umbla cu astfel de coșnițe.

Unii laudă pe un fel, alții pe altfel de coșnițe, care cu de care se folosește pe acelea și le laudă, precum zice vorba »tot țiganul își laudă ciocanul«.

Dintre toate însă cea a preotului nemțesc e prima, adică cea dintâi în bunătate și și în făcut. Iată-i măsurile ei: înălțimea (înălăuntru) 63 cm. adâncimea înspre urdiniș 37 cm. și lățimea 23 cm. ear' grosimea scândurilor de dăreți e 3—4 metri.

În despărțământul de jos (clocit) are două rânduri de rame, unul cu câte 10—11 rame. Despărțământul de miere e despărțit de cel de clocit prin o poliță de scândurele, lăsându-se numai atâta loc cât se poată trece numai albinele, nu și matca. Spre acest scop punem o sită anume numită: »gratia lui Haneman«. Astfel aci avem numai faguri cu miere curată, fără cățai (larve).

Ramele se pot lua și pune după plac, adică sunt mobile. În perețele dinainte e urdinișul, care are în lungime 10 cm. adică cât se poată albina întra ori eși cu înlesnire.

Ușa o are în dos, făcută tot din scândură, dar' așa ca să o putem lua și pune așezată cu cărlige nu cu țițini. Între ușa și rame e fereastră. Ramele au între ele un spațiu de un cm. pentru umbletul albinelor, ele au 21 cm. lărgime și 18 cm. lungime și sunt făcute din 4 lățiori groși de 6 mm. și lați 2 cm. 4 mm.

Între rindurile de parcan și între polițe și pereți sus și în lături se lasă pentru umblatul albinelor loc cam un cm. jos însă un spațiu ceva mai mare, ca să putem ușor mătura uriciunile cu ajutorul unei pene de găscă. Astfel sunt făcute coșnițele mobile.

Celor ce nu le dă mâna de a avea coșnițe mobile, se nu crează că dâșii n'ar avea folos din stupărit umblând cu coșnițe obicinuite, căci acestea sunt mai plăcute albinelor, fiind formate conform naturii lor selbatice de a și face casa prin scorburi de arbori și crepături. Ba pe unele locuri fac coșnițe albinelor de a dreptul din scorburi de arbor, ori scobesc anume lemnul. În coșnițele cele mobile, fiind făcute coșnițele cu glaje, cu

rame pe măsură și bine lustruite se simt și biete albine întocmai ca și unul dintre D voastră într'un castel regesc. Strimbi din nas și cam cu sfială calci coșnița pe rogojinile de catifea, și pe divanurile cele moi de mătase șezând, și frică că cine știe în ce naiba te cufunzi, cu un cuvânt par'că nici de cum nu te afli bine ca la cășcioră ta țărănească. Fiind însă silit la acest lucru, cât de voe câte de nevoe te obicinuiești, că n'ai încătrău, întocmai așa și sirguincioasele albine cu încetul se obicinuiesc în coșnițele mobile și atunci ai mare folos, căci poți recolta stupii fără a omori albinele.

(Va urma.)

Reuniunea

învățătorilor români uniți din arhiepiscopie.

De lângă Murș, Aprilie 1905.

La câștigarea membrilor ajutători despărțăminte au un câmp vast și larg de lucrare, care o pot eleptui cu succes, dacă toți membrii vor desvolta o activitate continuă.

După raportul comitetului central din anul expirat către adunarea generală de astă toamnă, Reuniunea avea cu totul numai 85 membrii ajutători. Un număr de de tot mi și disparent față cu însemnătatea Reuniunii noastre. Numărul acesta avem să-l augmentăm cu tot adinsul la o cifră, care să întreacă pe cea a membrilor ordinari și fondatori, căci dacă ne-a succes a câștiga în favorul Reuniunii 36 membrii fondatori cum se ne lăsam și să rămănem cu cifra de tot mică și neînsemnată de 85 membrii ajutători?

În sensul §-lui 9 lit. c. al statutelor Reuniunea: membrii ajutători sunt acei indivizi, cari plătesc în casa Reuniunii câte 2 corone la an. Membrii ajutători pot fi numai cetățeni de ai statului ungar. După §-ul acesta al statutelor putem dar' primi pe ori și cine fără deosebire de confesiune, numai să ne dea 2 corone anual.

După raportul comitetului central mai mulți membrii ajutători are despărțământul Făgăraș (35), după aceea Aiudul (30) Cojocna (20), Reghinul (7), Giurgeu (3), Mureș-Uioara (5), Morlaca (4), Sănmărtin (3), Indolul (3), Murșul (2). În următoarele despărțăminte nu se află după raportul comitetului central

„Când ai vîest, că-s la mîncare
„Nici să nu fi rîsuflat
„Pînă m'as fi sîturat,
„Apoi să mă fi sculat“! —

Em. Suciu.

Măruntisuri.

Nu dau nimic. Soldatul (cătră oficer). Pe de sară să-mi dați voe a eși din casarmă. Vreau să merg la teatru.

Oficerul. Ce să dă în teatru?

Soldatul. Nu se dă nimic. Eu trebuie să dau la intrare 60 bani.

*

Unde e flota japoneză? Intr'o societate se vorbea, că nimenea nu știe unde e flota japoneză.

— Eu știu — zise un pozaș.

— Unde e? întrebă mai mulți.

— Pe apă — răspuse pozașul.

Poesii populare.

Din jurul Mociului.

Culese de Mitrofan.

Foaie verde de săcară
Auzit-am veste-amară
Că mândruța zace eară
De-o boală de inimoara
Cu fața cătră pîrete
Din vieață vrea să încete
'Ntoarceți mândro căpătăiul
Unde-ți zace-acum călcăiul
Ca să-mi vezi ear' ochii mei
Căci mai bin 'ți-a fi de ei.
Și să-mi vezi mustața neagră
Că n' veci nu-i mai fi beteagă

Vino badio sările
De 'mi-auzi muștrările
Cum mă muștră măicuța
Badio pentru dumniata
Mă muștră și mă toește
Cu zile mă îmbătrânește.

Dorul meu fi num'un dor
Nu-l pot spune tuturor
Când m'ajunge stau să mor.

Dorul meu e mărunțel
Al mândrei e ochișel
Cât e dorul de mărunt
Tot face pe om cărunț,
Cât e dorul de micuț
Tot lasă pe om desculț.

Măndruliță pentru tine
Mai mult dor și jale-mi vine
Mă înec ziua n' suspine
Ear' noaptea mă canonesc
Când la tine mă gîndesc

Gura mea din ce-i făcută
Din rozoliș și din turtă
Cinci frumos să...

nici un membru ajutător: Alba-Iulie Almaș, Arieș, Blasiu, Cătina, Clușiu, Dêrgea, Iernot, Fărăgău, Ludoșul mare, Mediaș-Ibaștalău, Roșia montană, Sibiiu și Turda, adică 14 despărțăminte n'au desvoltat în astă privință de la înființarea și constituirea reuniunii nici o activitate neavând în sînul lor nici un membru ajutător.

Despărțimintele acestea zac unele pe un teritoriu din cele mai productive, unde, atară de parochi, și poporul în cea mai mare parte este mai bine situat și unde pe lângă aore-care zel și bunavoință s'ar putea câștiga sute și sute de membrii ajutători; prin urmare la nesuccesul în astă privință portă vina neinteresarea conducătorilor și membrilor ordinari ai acestor despărțăminte, căci eu nu cred, că pe tot teritoriul zis se se afle vre-un paroch seu poporan mai cu stare, care se nu sacrifice spre scopul și în interesul prosperărei Reuniunii noastre 2 coroane.

Fiind-că adunările despărțemintelor se țin primăvara și toamna, conducătorii lor se să folosească de ocazie toamna după un seceriș bogat, ca să îndemne pe toți a contribui ceva pentru Reuniune. Nu vom avea doară tot așa recolte slabe ca în anul trecut, și cu ajutorul lui Dumnezeu vom ave și ani mai buni, când apoi, deosebi toamna, poporul mai cu înlesnire va contribui, ear despărțământul se ceară de la biroul central blanchete, ca așa cassarii despărțemintelor se poartă îndată după primirea banilor de la membrii ajutători a preda donatorului chitanța de primirea taxei.

Murășanul.

Ulise, viteazul din Ithaca.

Povestire istorică de **Silvestru Moldovan**.
(Urmare).

Eol (Aeolus) era zeul vînturilor, care putea opri vînturile și furtunile cele mai groaznice și le putea porni și slobozi pe uscat și pe ape, după plac. El primi pe Ulise foarte pretinește și după ce acesta îi povesti din fir în pîr întîmplările dela Troia și ră-tăcirile lui de până aci, i-se făcu milă de nenorocii călători și dăruindu-le cele de lipsă, viri toate vînturile dușmănoase în un burduf, făcut din piele de taur și legă burduful cu funii de argint în corabia lui Ulise. Așa Eol era sigur, că Ulise nu va mai fi mînat de vînturi pe ape necunoscute. Dar' eată, că altfel s'a întîmplat.

Ca se rămân ear' holteiu
Să mă 'nsor cu alta mută
Care-mi va aduce o sută,
O sută de bani mărunți
Și vr'o cățiva peri cărunți
Că mi-s dragi copii ele
Cari îmi uscă zilele

De-aș trăi numai cât pociu
N'aș afla fete ca 'n Mociu
Cu ochi negri mărunței
De te poți oglinda 'n ei
Buze dulci și rumenioare
Ca dulceața de pe floare.
De-aș fi așa blăstămat
Pe cum zic oamenii în sat
Soarele nu l'ași vedé
Pămîntul nu m'ar ține
Dar' nu's așa blăstămat
Pe cum 's de judecat
Că soarele îl ved bine
Și pămîntul mă mai ține

Ulise plecă acum spre Ithaca și mer-seră nouă zile și nouă nopți de-alungul și de-alatul mărilor, când eată că în ziua a zecea zăriră din depărtare munții doriți ai patriei. Atunci pe Ulise, cum era obosit de lunga călătorie, îl fură somnul și primejdia a fost gata. Soții lui Ulise gîndeau, că în burduful cu vînturile se află mari bogății, aur și argint și petre nestimate și de, lăcomoși cum sînt oamenii, hotărîră să deschidă burduful se-și ia și ei partea lor din bogății.

Așa și făcură, că rogu-vé, lăcomia e soră cu prostia, ori cum se zic mai bine, lăcomia te duce la prostie.

Așa s'a întîmplat, că îndată ce deslegară gura burdufului, năpădiră toate vînturile afară cu furie și putere turbată. Și se iscă o furtună groaznică, cum rar se pomeneste. Vînturile ridicau valuri cât casa și corăbiile jucau pe apă și erau aruncate încoace și încolo, cum e aruncată coaja de nucă în unde riului.

Numai acum văzură soții lui Ulise ce au făcut, dar' era târziu, ear' Ulise de necaz era se se arunce în valuri, se fie mai bine mîncare peștilor, decât vecinic rătăcitor pe întinsul necunoscut al apelor.

Furtuna ținea într'una, zile și nopți întregi și nici nu conțeni, până-ce nu se pomeniră sosiți îndărăpt la ostrovul lui Eol. Acesta zăriră pe Ulise, elătina din cap, apoi încrețind din sprîncene, îi grăi cu glas aspru:

— Să mi-te cari de aici, străine, căci se vede, că tu ești prigonit de mânia zeilor nemuritori... vre-un blăstăm zace pe capul tău, nenorocitul și un astfel de om nu mai are loc în ostrovul meu...

Alungat de aici plecă Ulise cu oamenii săi, lăsându-se în voia întîmplării, căci nu mai știau încătrău se apuce, ca de bine se dea, că mă rog, binele de ei fugea, cum fuge năluca pe câmpii, ear' rēul calea le-o aținea și multă galibă le făcea...

Așa după vre-o câteva zile sosiră pe nimerite la un ținm earăș necunoscut. Era aici țara *Lestrigonilor*, unde își lua calea pe pămînt întunerecul nopții și a zilei lumina.

Ulise trimise pe trei din soții săi să iscodească, ce fel de oameni își au aici să-lășurile. Aceștia dădură în curînd de orașul *Lestrigonilor*, și în el de palatul craiului lor. Intrînd în el, craiul, un uriaș cât un munte, fără multă vorbă prinse pe unul din ei și îl mîncă cu lăcomie, ear' ceialalți doi prinși de groază, scăpară abia cu fuga. Că rogu-vé *Lestrigonii*, erau asemenea *Ciclopilor*, un soi de uriași și era vai de străinii, cari să abăteau prin țara lor; pe aceia îi prindeau și îi mînceau de vii fără nici o milă.

N'apucară bine să sosească la corăbii cei doi oameni ai lui Ulise, scăpați cu greu de peire, când iață în călcăiul lor *Lestrigonii* răsculați! Căci craiul lor alarmă întreg orașul și cât ai bate în palme, mii de *Lestrigoni*, toți uriași fioroși, să repeziră spre mal să potopească pe străini. Ulise și soții săi abia avură vreme să plece, dela mal, ceea-ce văzând *Lestrigonii* spumegând de mînie, ridicară bolovani și stânci după stânci dela locul lor și le aruncară asupra năilor. Era o adevărată ploaie de petri uriașe, cari zdrobeau tot ce le sta în cale, ucigînd oamenii ca pe nește pui de vrăbie. Așa se nimiciră toate corăbiile lui Ulise și numai el scăpă cu corabia sa și cu puțini oameni, cari plecară trîști în suflet și plîngînd în suspine moartea bravilor soți, repuși atît de mișelește de sîlbaticii *Lestrigoni*.

Și merșeră earăș cale multă, pe marea pustie și necunoscută și avură multe se pătî-mească, chiar femei violene se-i ispitească, precum veți vedea din poveste, care multă înainte este.
(Va urma).

Știri econ., comerc., jurid., industr.

„*Industria*“. Cu acest nume e plănuir se se întemeieze în Deva un institut industrial economic, cu un capital de 100 mii cor. în 1000. de acții à 100 cor.

Institutul „*Industria*“ va avea în vedere cu deosebire spriginirea orfanilor de meseriași și țerani, întemeierea unei școale economice, asigurarea de vite etc.

Mătăsăritul în comit. Caraș-Severin este foarte înfloritor, după cum se vede din raportul inspectorului culturai de mătase Paul Bezeredy. Din acest raport se vede, că în anul 1904 au fost în comitat 6419 cultivători de mătase, cari au produs 117.895 kilograme coconi și prin asta au câștigat 207.259 coroane. Câștigul de mijloc al unui cultivator de mătase a fost de 32 coroane, iar câștigul maximal 225 coroane. Până acum s'au plătit în total cultivatorilor de vermi de mătase din comitatul Caras-Severin suma frumoasă de 2,251.391 coroane.

Pășunatul comun. Ministrul nostru de agricultură a enunțat de curînd, că partea singuratică a unora nu se poate tăia în natură din pășunatul comun al comunelor.

Loteria de elasă. după-cum scriu foile din București, va fi introdusă și în România. Vor fi pe an două loterii, cu mai multe trageri și un los întreg va costa 140 lei și 10 lei competența. Statul va avea din aceasta loterie un venit însemnat.

FELURIMI.

Ouēle de Paști. Deja înainte de creștinism ouēle erau la popoarele păgâne obiect de cult religios. La ele oul inchipuia natura redeșteptată din somnul de iarnă. Creștinii cei dintâi încă au primit acest obicei, dar foloseau ouēle vâpsite ca podoabă în biserică în ziua Învierii Mîntuitorului, ca semn al deșteptării omenimii din somnul păgânismului.

În țerile necreștine sunt și acum unele obiceiuri, cari seamănă cu ale noastre, cu privire la ouele de Paști. Așa în Japonia ouele de struț sunt vâpsite cu figuri deosebite și au preț mare. Pe termenul de mează-noapte al Africei ouele sunt ținute ca sfinte. De aceea se vâpsesc și se împodobeșc cu ele bisericile și casele. Adeseori se scriu pe ele versuri sfinte din Coran (Cartea sfîntă a Mohamedanilor). În bisericile din resărit altarul e împodobit cu ouē de struț, vâpsite și încondeiate cu figuri.

SFATURI.

Comunicat de G. Maican, inv.

Ai pe haine pete de vin roșu? (ori fie și de poame sau mucezeală) ungele până sînt încă umede cu subli-

mat de etuticlor, presară puțin praf de terighie (peatră de vin) și freacă apoi mereu până ce vezi că se perde, în urmă spală cu apă caldă și nici urmă n'a rămânea de pete.

*

Te dor ochii și înroșesc? spalăi cu must de mere putrede.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Cetatea-de-Baltă.

I.

Iubiți noștri trați și surori, din Cetatea-de-baltă, și din alte comune cari sunt trecuți în America, conduși și purtați de credință tară și neclătită în ajutorul a tot puternicului D-zeu de pietate și iubire către Sf. Maica Biserica au contribuit și colectat pe sama sf. Maicei noastre Biserice române gr-cat. din Cetatea-de-baltă, frumoasa sumă de 72 dol. = 360 cor.

Pentru aceasta faptă generoasă și mări-moasă subscriții în numele curatorului bisericesc și pe aceasta cale grăbim a le aduce cea mai fierbinte mulțumită la toți, și în specie lui Toderu Vasi, Petru Stângaciu, Vasile Lică I. Victor, Mihailă Selcudeanu, și Ioan Spineanu, cari au colectat; aceasta faptă fie-le scrisă în cartea lui D-zeu.

Din parte promitem că pentru acest mare folos ce au făcut sfintei noastre Biserice pe lângă aceea, că toți vor fi amintiți la sf. Liturgie din sfintele Paști până în Rusale vom celebra sfânta Liturgie anume pentru dînșii și vom face cunoscut iubiților lor casnici de pe aicea de acasă: ca și aceia se participe la acele sfinte rugăciuni. Contribuitorii cu numele sunt următorii.

Cetatea-de-Baltă: Petru Stângaciu 2 dol. Mihailă Cucui, George Lică, Mihailă Czetk, Vasile Lică I. Vitu, fiecare câte 1 dolar; Toderu Vaszi 4 dolari; Vasile Czetk, Ilie Oltean, Mihailă Lanca, Mihailă Selcudean, fiecare câte 1 dolar; Onițiu Czetk 50 cenți; Ioan Cucui Berdea 25 cenți; Nicolae Lunca I. Ilie 1 dolar; Niculița Bârsan 50 cenți; Din Scoreiu; Dumitru Lungu 25 cenți; Georgie Is. Vulgu, 25 cenți; Alexandru Nicolae Bica, 5 cenți; Stregianu, 25 cenți; Ivan Is. Vulgu, 25 cenți; Tomast Marcu, 5 cenți; Dionisiu Rucoreanu. 5 cenți; Din Porumbacul-de-jos: George Gavrila, 25 cenți; Nicolae Paptina, Tanasie Albean, Dănilă Bogdan, Nicolae Mihali, George Frentes, George Bogdan fiecare câte 10 cenți; Din Porumbacul-vechiu: Francz Wolf 25 cenți; Din Porumbacul-nou: Petru George Mihali, 20 cenți; Dumitru Voineag, Elisie Silea, Spiridon Voineag, Petru Mihailă, Iosif Grich, Nicolae Francu, Nicolae Bărdațiu fiecare câte 10 cenți; Chirion Căpitan 5 cenți; Constantin Sileavu, 5 cenți; Ioan Boriga 10 cenți; Ioan Lăzăru 10 cenți; Nechifor Bărcășiu, 15 cenți; Luca Tiplie 20 cenți; Din Arpașul-de-jos: Filimon Lupu Dobrin 10 cenți; Vasile Cucu, 25 cenți; Ioan Cucu, Vasile L. Bogdan, Nicolae D. Dobrin, Filimon Vasu fiecare câte 10 cenți; Ilie G. Pavelu, 15 cenți; Nicolae Vasu, Gedeon Selegianu, George Stanu, Iosif Teleanu, Nicolae P. Bogdan. Petru Sêrbu, Valer N. Cucu, Petru Biveri, Francz Izsak, fiecare câte 10 cenți; Ioan Stănoiu 5 cenți; Ioan S. Vasu. 5 cenți; Din Daneș: Ioan Crațea 25 cenți; Din Mirășten Ioan Suciu, 10 cenți; Nicolac Dumitru 5 cenți; Popa Augustin 10 cenți; Filon Popa 10 cenți; Hodos Sándor 25 cenți; Sinerosim Simion, 10 cenți; Din Sionfalău; Sándor Izsak 5 cenți; Gos Izrak, 10 cenți; George Mede-

țianu, 10 cenți; Din Glâmboaca, Alexandru Păcală 10 cenți; Matei Morariu 15 cenți; Ioan Piră 10 cenți; George Popa, 10 cenți; Zaharie Danilă, Dumnică Paras hiva, Zaharie Păcală fie-care câte 25 cenți; Din Samartin: Nicolae Rusu, 10 cenți; Din Cârția; Ioan Negru 10 cenți; Andrei Kis 25 cenți; Din Hosman: Nicolae Fescă, Toderu Rotariu, Ioan Târnoveanu, Trif Popa, Ioan Târnovean fiecare câte 10 cenți; Din Pianu-de-sus George Pocan 10 cenți; Din Vladeni: Iacob Câmpean 15 cenți; Ioan Pascu, 10 cenți; Nicolae Bretinoiu 10 cenți; George Trifan, 25 cenți; Din Nucet: Ioan Tatu, 25 cenți; Toderu Tatu, 20 cenți; Din Calbor: Nicolae Popii 10 cenți; Din Săcădate: Sandu Tatu, 25 cenți; Gonstantin Lupu, 25 cenți; Ioan Aroreiu 10 cenți; Din Roșia: Ioan Mamula 10 cenți; Din Vindgard Stefan Robert 10 cenți; Din Avrig Vasile Popenciu 15 cenți; Din Ludușiu-mare, Nicolae Fulea, 10 cenți; Din Viștea-interioară, Vasile Neagoi 15 cenți; Din Teuni, Elisafă Cărlanu 10 cenți; Din Cipău Ioan Rusu 10 cenți; Din Cucerdea-rom, Floria Rotar, George Vaszi Vislaș, Petru Login, și George Dordea, fiecare câte 10 cenți; Din Bihare satu Gurly Floria Popa fiecare câte 10 cenți; Din Târgu-Neamțiu în România. Ioan Cozma 10 cenți; Din Apoldu-micu, Moise Farkasiu 10 cenți; Dumitru Popa 10 cenți; Ioan Topârcean 25 cenți; Cădea Nicolae 10 cenți; Din Lupu Nicolae Bârsan, 10 cenți; Din Crăifalău: Dumitru Văsăiu, Florea Dumitru Florea, Vas. Ioan Manta, fiecare câte 25 cenți; Din Sarata George Czăposiu, 25 cenți; George Grecu 10 cenți; Dionisie Stăncilă 15 cenți; Oanage Georgie 10 cenți; și Ioan Bucsia, 10 cenți; Din Ibasfalău Istina Sionca, 25 cenți; Noniciu Sinicu 20 cenți; George Covrigu, 10 cenți; Din Mediași: Hermann Apfelbauer, 25 cenți; Din Indianopol, S. Brank, 25 cenți; S. m. Woon, 10 cenți; Ioan Teonka, 25 cenți; Max Lovinge, 10 cenți; Mihailă Sulle 25 cenți; Seving 25 cenți; G. M. Demblerg 25 cenți; Din Merioria Iohan Sohoman 25 cenți; Din Cerghizeli. George Baba 5 cenți; Din Turig Sibiu Ioan Puskaș 25 cenți; Din Lupșia Petru Cliția, 20 cenți; Iosie Gesu 25 cenți; Ioan Bărascu, 20 cenți; Ioan Liția 25 cenți; Șierban Ioan Dumitru 20 cenți; Din Palos Constantin Boieriu 25 cenți; Din Misindorf, Georg Ținți 25 cenți; Ehos Ekoppu 20 cenți;

(Va urma.)

CRONICĂ.

Recunoștință ministerială. Ministrul dl. agricultură tub Nr. 20.302 ex 1904. a exprimat de nou recunoștința sa deplină parochului Nicolae Cărpinișan din Rêhău pentru deosebitele servicii făcute ministrului în calitate de raportor economic (gazdasági tudosito) al cercului Sebeșul săsăsc, trimițându-i și un album (Herczeg Ferencz album). Părintele Cărpinișan este între preoții nostru singurul, care ocupă de mai mulți ani cu demnitate acest post de onoare.

*

Monografia Zărneștilor. Representanța comunei Zărnești a hotărât să se facă monografia sau descrierea comunei Zărnești, cu trecutul ei interesant. Cu compunerea monografiei a fost încredințat dl. Pompiliu Dan.

*

Uelgașii protopopului Cupșa din Cupșeni au fost prinși. Ei sunt: servitoarea protopopului, de 13 ani, tatăl și doi trați ai ei, apoi sluga protopopului și un păzitor pe noapte. Causa uciderii protopopului a fost lăcomia după bani, căci se lăfise vestea, că protopopul a căpătat atunci o sumă mare de bani.

*

Esposiție în Liege. In 27 Aprilie c. s'a deschis în orașul Liege sau Lüttich din Belgia o esposiție universală. Aceasta e prima esposiție universală în Belgia. Liege este un oraș industrial și comercial însemnat.

*

Contra statificării. Episcopul catolic al Ardealului contele Mailat provoacă în un circular pe protoșii catolici, ca inspectori școlari și pe plebani, ca să lucre împotriva prefacerii școalelor catolice în școale de stat, luminând poporul, că statificarea nu e împreunată cu ușurarea sarcinilor pentru popor.

*

Fruntașii sârbi în Muntenegru. Săptemăna trecută regele Petru al Sârbiei a trimis pe generalul Sava Gruici în Cetinie, cu o scrisoare pentru principele Nichita. După aceea au plecat la Cetinie și ministru de interne al Sârbiei Protici și pres. scupinei Stanoievi. Să zice, că călătoria acestor bărbați de stat sârbi stă în legătură cu afacerea macedoneană.

*

Mulțumită. Din incedentu trist al repozării soțului meu neuitat Ioan Pop Reteganul, fiindu-mi cu neputință a mulțami tuturor, separat, aduc pe aceasta cale mulțamita ferbinte a familiei mele lovite, tuturor acelor, cari prin înfășoșarea lor în persoană la înmormântare ca preoți concelebranți, sau ca public onorant, — sau prin scrisori și telegrame de condolențe cu bunăvoință s'au încercat a ne mângăia în durerea noastră covârșitoare. Reteag la 20 Aprilie 1905 vâd. Luisa Pop Reteganul, născută Besan.

*

Emigrațiunea la America. După statistica oficială, din 12—23 Aprilie au sosit la New-York din Ungaria 5953 de emigranți. Cei mai mulți sunt Slovaci 2373, cei mai puțini Români 89. Unguri au fost 1071, Svabi 1843, ceilalți diferite alte popoare. Dintre emigranții români 10 au rămas în statul New-York, 6 s'au dus în Pensylvania, 73 în Ohio.

*

Jertfele cutremurului de pământ din Iudia, despre care am făcut amintire în un nr. trecut. se urcă după raportul oficios al guvernului englez, la 15 mii de oameni, ear 250 mii au ramas fără adăpost.

*

Indreptare. Amintind în nrul trecut despre premiații de Academia română, în notița noastră s'a strecurat o gresală, anume dl. T. V. Păcățianu nu o fost premiat cu 130 cor. cum greșit s'a tipărit, ci cu 1300 cor.

*

Esamen de cualificațiune. Consistorul archid. din Sibiu face cunoscut, că terminul esamenului da cualificațiune învățătorească în seminarul archidiececan s'a pus anul acesta pe Joi, 1 Iunie n. c. și zilele următoare.

*

Un frate al Sultanului turcesc, cu numele Kameledin, după cum se vestește din Constantinopol, a reposat acolo zilele trecute.

*

Foc în Lepindea. »Gazetei Trans« i-scrie: În una din nopțile trecute s'a iscat foc la casa lui Iosif Șerban din Lepindea (comitatul Târnăvamar) și fiind timp vântos, focul a trecut și la alte unspre-zece case, cari toate au ars scrum, împreună cu clădirile economice din jurul lor. Paguba se evaluează la circa 12.000 de coroane; asigurați au fost numai nouă inși, dar și aceștia pe sume minimale, aer doi n'au fost asigurați. Că primejdia nu s'a estins asupra comunei întregi, e a se mulțami ajutorului grabnic dat de toți locuitorii comunei.

*

Pentru stăpâni. Judecătoria administrativă a adus la hotărâre zilele acestea, care va interesa pe economii cari țin slugi. Judecătoria a enunțat adecă, stăpânul ear drept a detrage din simbria servitoriului paguba ce o face acesta, dar' nare dreptul a reținea vesmintele servitoriului.

*

Cas de moarte. Subscriși cu inimă înfrântă de durere împărtășim trista știre, că prea iubitul nostru tată resp. socru, moșu și strămoș Petru Brad, fost paroch gr.-cat. al Orlatului, v. protopop on. în pensiu, după un morb scurt dar greu, împărtășit cu ss. sacramente ale muribunzilor, în anul al 85-lea al vieții, al 51-lea al preoției, s'a mutat la cele eterne Sâmbătă în 29 Aprilie 3 ore dimineața. Remășițele pământești ale scumpului defunct s'au înmormântat Luni 1 Maiu 2 ore. d. am. Ioan Brad căpitan ces. reg., Maria Brad măr. Moldovan, Ana Brad v. d. Grancea ca fii, Ioan Moldovan paroch-protopop gr.-cat. în Mediaș ca ginere, și numeroase rudeni.

Din America. Din Iungstovn-Ohio ni s'a scris: În urma unei boale grele a încetat din viață în Iungstovn Ohio fratele nostru Ilie Santea din Săsciori. Ca toți acei cari am avut nefericirea a ne părăsi patria și a ne înstrăina pe acest pământ, așa și acest tinăr a fost până la fiinitul vieții lui pe mâni străine, de parte fiind de ai săi. Astfel, că la încetarea lui din viață simțindu-se lipsa de bani pentru a putea fi înmormântat după datinile noastre creștinești, am fost siliți a recurge la ajutorul tuturor acelor, cari în orele din urmă se aflau împrejurul lui. Fiind că rugarea noastră a fost primită, și fiind că frații de sânge și națiune și-au împlinit cu drag și cu sfințenie datorința încă odată pentru sus numitul și reposatul în Domnul, frat. le nostru, am ținut de datoria noastră a le aduce și pe aceasta cale mulțămirile noastre tuturor acelor care au contribuit cu dinarul lor a așeza la locul de veci pe acela, care s'au despărțit de noi pentru totdeauna, pottindu-le din inimă, ca D-z u să-i întoarcă sănătoși la vetrele străbune.

Jacob Faur.

Sfințire de biserică. La Rusalii s'a sfințit biserica din Varadia prin P. S. Sa episcopul Lugojului Hossu. Poporul de acolo sub conducerea preoților face de pe acum pregătiri pentru sârbare.

Di Teodor V. Păcățanu, redactorul „Telegrafului Român” din privilegiul premierii „Cărții de Aur” a dăruit fondului „Darul Paștilor”, administrat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” cor. 284, ear' la fondul de 20 bani, pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare cor. 7.16, în total 10. —

La acest din urmă fond au mai dăruit dl Gregoriu Bălan, conducător de cărți funduare în Cernăuț, 10 cor. Tassi Boiu, funcț. la „Albina” 1 cor., Nic. Boicean, econ. în Bungard 20 bani; Adolf Gross, agent, 1 cor. și Vic. Tordășianu, 10 bani.

La fondul „Masa învățăcelilor meseriași” au dăruit învățăcelul faur Ioan Armean 86 bani și învățăcelul pantofar Ioan Crucin, 50 bani.

Invitare. Filiala Bistriței a reuniunii învăț. gr.-cath. „Mariana” își va ține adunarea anuală în 28 Mai a. c. în sala școlii gr.-cath. din Șieu-Măgheruș, la care se invită cu toată stima on. domni membri precum și on. public interesat de cauza învățământului a lua parte.

Din program amintim: Esamenul la școala gr.-cath. din loc. — Pertractarea „raportului” foștilor delegați la esemenle finale din anul școlastic 1903/4. — Cetirea disertațiunii „Înălțarea autorității statului învățătoresc” prin Gavril Hordovan. Învăț. gr.-cath. Bile. Raportul comisiunii esm. feritor la îmbrățișare între popor. institutul

Raportul despre ședința literară a 4 a a „Reuniunii sodalilor rom. din Sibiu” ținută la 26 Aprilie a. c. la care a participat și artistul nostru dramatic, dl Zach. Bărsanu, îl vom da în nrul viitor al foaiei noastre.

Pentru o „Bibliotecă școlară”. Cu ocaziunea producțiunii muzicale-teatrale, ce a avut loc Duminecă în 30 Ianuarie 1905, aranjeată la serbarea hramului școlii „Treierarii” din loc. — sau făcut următoarele contribuiri peste taxele de intrare:

Sergiu Medean protopop în Sebeș 2 cor. Nicolae Cărpinișan paroch 3 cor. Ioan Flora paroch 5 cor., Ioan Secasiu 40 bani; Vasile George Iecasiu 20 bani; Maria Oancea 20 bani; George T. Vulc 40 bani; Ioan N. Fulea 40 bani; Gligor Pamfilie măestru 40 bani, toți din Rehău. George Taban inv. Pianul de jos 1 cor; Nicolae Murășan proprietar Ohaba 1 cor. 60 bani, Dtru Popa măestru Sebes 1 cor. 10 bani; Lazar Chirilă inv. Sebeș 1 cor; Teodor Trifa inv. Pian 1 cor. George Ghișoiu, inv. Călnic 1 cor; Vasile N. Irimie 20 b. Ioan N. Fulea 40 b. Gavril Caloi 20 b. Vasile Fulea 1 cor; din Rehău: Ghiță Tătaru, funcționar 1 cor; Dr. Ioan Mi. lea pretor 2 cor; Vasile Aldea senator 2 cor; Octav Murășan inv. 1 cor; Vasile Șpan, inv. 1 cor; din Sebeș: Gerasim Cărpinișan not. 2 cor; Zach. Tătaru, adj. not. 20 b. Ioan Avram econom 1 cor; Ioan Guju jun. 20 b. Dtru Floca 40 b. din Rehău: Ioan Ciorogariu econ. Petrifalău 1 cor; George Goția, primariu 2 cor. 56 b.; George Băscă econ. 2 cor; Nicolae Benescu econ. 3 cor; Luca Stoica com. 3 cor. 40 b.; Vasile Breazu econ. 1 cor; Filimon Fulea, econ. 2 cor; și George I. Floca econ. 1 cor. 80 b.; Nicolae Rodean econ. 2 cor; din Rehău.

Toate „Intratele” producțiunii au fost de 117 cor. 80 bani subtrăgându-se spesele de 68 cor. 36 rezultă un venit curat de 49 cor. 44 bani, care s'a folosit pentru înființarea unei „Biblioteci școlare”. Comunicând acest rezultat aducem sincere și călduroase mulțămiri tuturor sprijinitorilor. — D-zeu s'e-i încarce cu bogatele sale daruri — Rehău. 14 Aprilie v. 1905 Pentru comitetul aranjator N. Cărpinișan, preș. J. Cărpinișan, secretar.

203 milioane 895 000 cor. Aceasta sumă uriașă a plătit-o loteria de clasă reg. ung. în 8 ani ai existenței sale, ca câștiguri. Dacă comparăm planul de joc al loteriei de clasă cu planul de joc ale altor loterii, trebuie să constatăm, că loteria noastră e cea mai bine dotată din lume. Nu numai fiindcă are cele mai mari câștiguri, fiindcă câștigurile principale sunt așa de mari și fiindcă în cas de noroc se poate câștiga și un milion în număr (Șanse, care nu le ofere nici o loterie din lume), ci mai cu seamă din cauză, că planul e făcut așa de genial. Suma uriașă de aproape 141½ milioane cor. pârunde până în păturile cele mai joase ale populațiunii. În cei opt ani ai existenței sale loteria de clasă reg. ung. a devenit instituție de noroc, care împlinește o mare misiune. O privire asupra planului de joc publicat azi a loteriei XVI e destul, ca să arate, cât de avantajoasă e participarea la aceasta loterie.

Mai repede și mai comod li s'a aduce la cunoștință mușterilor casei de bancă Carol Kiss et Comp. (Budapesta, Erzsébetkörut Nr. 19) rezultatul câștigurilor de la losurile cumpărate acolo, deoarece la fiecare tragere se publică numai decât în mai multe ziare numerii losurilor trase, așa, că fiecare cetitor al acestor losuri poate afla foarte repede și comod, că oare a câștigat. Afară de acestea la fiecare

Fiecare patriot bun se bucură, dacă un product succes al industriei din patrie pârunde în păturile cele mai largi ale populațiunii lumii și află aderenți pretotindinea. Cine a cetit despre fluidul Elsa al lui Feller și a urmărit cu atenție raportele despre acest preparat escelent din țară, își află bucuria în acele rezultate, cari la acesta sunt la ordinea zilei. În urma căutării colosale, trebuie să facem atenți pe on. cetitori, ca să se comande la timp fluidul Elsa al lui Feller, este anume cunoscut, că producătorului Eugen V. Feller în Stubica centrală Nr. 112 (comitatul Agram) îi vin zilnic mii de comande, așa că mușterii, adeseori trebuie să aștepte mult. Cu cât onor nostri cetitori și-l comandă mai curând, cu atât e mai bine, ca să aibă la îndemână acest medicament de casă de lipsă. 12 sticle mici sau 6 duple costă 5 cor, franco împreună cu lădița și îndrumarea de folosire.

Cursul vieții unui milionar. La un banchet, care s'a dat în onoarea unui comerciant distins din capitală din incidentul distingerii lui cu titlul de furnizor de curte, povestirea cursului vieții a serbătoritului a făcut o impresie adâncă. El veni la Budapesta cu băiat sărac și fu aplicat ca servitor în o casă mare de neg. Prin diligență neobosită și punctualitatea, necondiționată își câștigă încrederea șefului său care îl iubi atât de mult, de îi dădii voie să cerceteze un curs de seară, pe care-l absolvă splendid. Din servitor el ajunge căldă de negustori. Având un venit foarte modest, se decide a cumpăra un los de clasă și juca cu acesta mai mult timp și după câțiva ani îi surisă norocul, câștigând un câștig principal. Acum se etabla în una din cele mai frecventate străde și D-zeu îi binecuvântă ostenelele, negustoria lui înflori și el dobândi și încrederea și stima concetățenilor săi, cari l-au ales în camera comercială și reprezentant în comunitatea orașănească. „Vedeți, d-lor, — își încheie vorbirea sa furnizorul de curte — ceea ce sunt și am, s'e o mulțumesc casei de bancă cu noroc A. Török & Comp. Fără de acesta aș fi și azi tot un aplicat dependent și nu comerciant de sine stătător”.

Damele invidioase nu tradează una alteia, că cel mai bun și cel mai sigur mijloc de frumusețe este laptele de crastaveți, care nu poate fi stricăcos nici pielii celei mai simțitoare. Pentru calitățile sale escelente a fost distins la esposițiile din Paris și Viena cu medalia de aur. Articol de toaletă neincunjurabil înainte de baluri, promenade și teatru, dar în deosebi contra arsurii soarelui și stricăciunii de vânt. Per sticlă cu 2 cor. se capătă în farmacia. Espedarea pe postă face farmacia lui C. Balassa, Budapesta-Erzsébetfalva. Deposit principal în Sibiu: farmacia I. C. Molnár.

32 1—2

Este stabilit prin analize și observații de ale autorităților medicale, că apa amară Franz Josef aprobată de mult, în urma compoziției sale fericite, este un mijloc purgativ salinic, plăcut de luat, de efect durabil. Să capătă pretotindinea.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

I. D. în N. Bagg. Noi trimitem foaia regulat; reclamă la poștă.

I. D. în M. A mers scrisoare.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul „Tipografiei” Iosif Marschall.

„Chiar și paserile o cântă“

așa de cunoscut este și mii de scrisori de mulțumită o constată, că fluidul **Elsa al lui Feller** este cel mai bun mijloc de casă. Aceia, cari au folosit acest mijloc cu succes, se grăbesc la toată ocazia a-și exprima în scrisori mulțumita lor. Astfel am primit noi de curând următoarea scrisoare:

D-lui V. Feller

Stubica, Centrale Nr. 112.

Trebuie să Vă fac cunoscut, că suferința mea durează de 12 ani și am folosit toate. Eu așa mă stricasem, că am primit dureri așa de vehemente, încât deja de 2 $\frac{1}{2}$ ani nu mă puteam culca în pat, ceea-ce puteam că, ăta, o mușcam cu dinții de durerile grozave și cum am primit Elsa-Fluid al lui Feller acest mijloc miraculos și mam uns prima-dată cu el, durerea a dispărut, așa că m'am putut odihni ușor.

D-zeu să vă ție, stimat d-le, la mulți ani încă, ca omenimea suferindă să poată folosi mijlocul Dv. miraculos, încă mulți ani de-arîndul.

Zeka, comit. Eisenburg.

Josef Patzelt, grădinar.

Fluidul Elsa al lui Feller ajută repede și sigur la podagră, reuma, junghiuri, cărcei, dureri de mâni, de picioare, de cap și de dinți, țepeneală, dureri de spate și de membre, dureri de nervi, scintituri, influența și sistează slăbia, oboseala, greutatea de respirat, slăbiciunea de ochi, friguri etc. 12 sticle mici sau 6 duple costă 5 cor., 24 sticle mici sau 12 duple cor. 8.60, 48 mici sau 24 duple cor. 16 franco și fără alte spese. Singurul producător **Y. Eugen Feller**, farm., Stubica, Centrale Nr. 112 (com. Agram).

În Sibiu deposit la farmacia J. C. Molnár, strada Cisnădiei.

47 2—2

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir,

Mignon,

Pianino,

Harmonium,

în salonul de clavire al lui **F. A. Kauffmann** și se recomandă cu căldură olavirele cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianiști, cari știu prețul modul de joc foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru baterea și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte resistentă și contra influențelor externe, »praf« etc.

În salonul de clavire al lui **F. A. KAUFFMANN**, Piața-mare nr. 14. (În vechiul edificiu al comandei de corp), intrarea în Armbrustergasse.

Sînt în toată vremea în deposit olavire folosite, trase de nou cu piele, și se iau reparaturi de specialitate de ori-ce soi în execuția cea mai solidă.

13 9—26

Tot acolo

»representanța exclusivă« pentru Transilvania a fimei: **F. Robert Reinhold**, proprietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școlii societății fabricanților de clavire din Viena.

Victor Dahinten,

negustorie de fer

în Alba-Iulia, lângă Fântână.

Recomand marele meu deposit în pușculițe (sprîțuri) de peronospora de cele mai bune, și pe așteptare (accept)

De vînzare

se află o casă cu curte și grădină în Sibiu, Reussbachgasse Nr. 14.

Informațiuni dau locuitorii din casă.

104 1—3

Subscrișii se recomandă cu toată onoarea onor. p. t. public pentru pregătirea solidă și conștientă de

Haine bărbătești

jachete de dame și mantale

după croitura și fasonul cel mai nou, cum și pentru toate lucrările aparținătoare acestor branșe.

Rugându-vă a sprigini cu bunăvoință întreprinderea noastră, ne vom nîsi a satisface cât se poate de bine pe stim. p. t. nostri mușterii și semnăm

cu deosebită stimă

Rudolf și Frieda Polednik

Laterngasse Nr. 21.

Tot aci se primește și o bună cusătoreasă și un învățacel.

102 1—3

ATENȚIUNE!

50.000 părechi de ghete.

4 părechi de ghete numai cu fl. 2.80

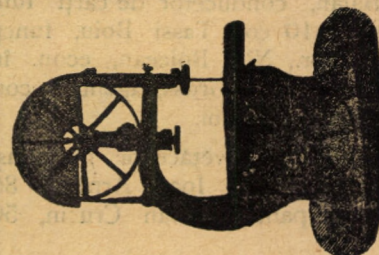
din cauza de cumpărare a unei mari cantități în articlii de ghete, cât timp ține proviziunea, se vor vinde pe preț de nimica. 1 păreche de ghete pentru domni și 1 pentru dame, de piele brună sau neagră, cu șinoare, I. calitate, galoșăți, cu talpă bătută tare cu cuie, mai departe 1 păreche de ghete de modă pentru domni și una pentru dame, cu pasepoil, foarte elegante, fasonul cel mai nou, tare, căptușii cu materie caldă, provăzuți pentru iarnă, foarte dragă lași și ușori. Mărimea după centimetri. Toate 4 părechile costă numai fl. 2.80. Expedarea se face trimițând banii înainte sau cu rambursă prin

Esportul de ghete S. URBACH

Cracovia Nr. 286.

5 1—1

Schimbul se primește, și banii se retrimit fără amînare astfel că risicul e cu totul eschis.

Mașine

pentru

ratul lemnelor

misează cu prețuri moderate

și în

esecutie solidă

Carol F. Jickeli, Sibiu.

54 7—

Cum îți este numele?

În viața la fiecare om sunt momente, cari pot să-ți facă norocul, binele pentru toate timpurile. Poate că acel număr al losului de clasă, care se află lângă numele d-voastre, deja la tragerile ce se țin de curând, se va trage cu un câștig mai mare! Faceți o probă de noroc cu numărul losului de clasă, ce e însemnat lângă numele d-voastre în lista de nume de mai jos, care los se capătă singur în colectura principală a lui

CAROL KISS & Co., Budapesta, Erzsébet-körut 19.

MARE e norocul la KISS!

Achilles	7484	Avisalon	64615	Constantin	64246	Fideliu	21981	Ilie	41629	Mariuța	102168	Proclu	102178	Toader	8527
Adalbert	108109	Avram	39593	Cora	108064	Fifta	91941	Ipatie	21821	Marta	39599	Procopiu	60123	Tovie	24786
Adela	102271	Axente	8884	Cornel	92592	Filact	102586	Irimie	8253	Mateiu	21962	Rachila	90694	Traian	156099
Adolor	20369	Balint	27200	Cornelia	39742	Filogen	5203	Irina	102161	Maurițiu	8103	Radu	21801	Trifon	105985
Adoriu	41642	Balazar	67641	Corvin	28147	Filip	90763	Isac	46949	Medard	64585	Raul	108459	Trifu	108007
Adrian	90653	Balu	21919	Cristina	2837	Filiatrat	27990	Istrate	39579	Melania	90657	Raveca	90705	Tudorica	64584
Aftonie	18271	Barbara	8278	Cristof	106065	Fiu	38891	Izabela	106045	Meletic	64579	Rea	102294	Umbrita	22237
Agapiu	107229	Bartolomei	108017	Dada	102182	Flora	106154	Iacob	102213	Menandru	28267	Reli	108002	Unae	107173
Agata	102121	Beatrice	103942	Damian	90722	Florea	90736	Iason	91911	Michnea	8346	Roma	67640	Urban	102274
Agnes	94923	Benedict	91939	Daniil	59435	Florian	108417	Ieronim	39418	Mihaiu	22239	Roman	23115	Uros	20558
Albanu	79830	Beniamin	8350	Dariu	91984	Florica	102260	Ioachim	22224	Milun	39745	Romeo	108075	Ursa	39744
Albin	39747	Berta	108095	David	21963	Florentin	21903	Ioan	13355	Mitrofan	108421	Romul	22215	Ursu	8130
Albrecht	90742	Bertold	91940	Davila	8360	Francisca	39487	Ioana	8221	Moise	21913	Rucsita	12718	Ursula	107158
Alexandru	108412	Blaj	21889	Deca	108982	Friderica	8265	Ioanichie	27187	Narcis	108074	Rusanda	90712	Valentina	102594
Alexiu	108940	Blanca	106035	Desideriu	103947	Frideric	21815	Ionel	90650	Natalia	90714	Rusu	108041	Valeriu	48160
Alfons	8199	Bandu	39433	Dimitriu	93384	Frosa	108089	Ionica	33899	Natanail	21897	Sabin	102585	Varnava	60117
Alfred	21985	Bogdan	21964	Diogen	89440	Fulger	106193	Ionuț	34098	Neli	3359	Sabina	90737	Varvara	22255
Alimpie	64502	Bonifaciu	8336	Diomed	22259	Gabriela	91316	Iorgovan	8145	Nestor	107233	Salomia	60081	Vasile	37799
Amalia	27186	Brigita	108030	Dionisie	13246	Galaction	21886	Iosif	38881	Netti	94903	Saturniu	33844	Vastian	102289
Ambrosiu	108114	Bratu	39166	Dometiu	8274	Galic	8218	Iov	108078	Nica	24776	Sava	8137	Vențel	39600
Amos	106987	Bruno	48174	Dominic	105976	Galid	21881	Iudita	90703	Nicanor	46907	Serafin	108058	Verona	21968
Anania	102314	Buga	102199	Donesie	102189	Gaian	108418	Iuliana	102192	Nichita	39748	Serena	102236	Vichente	12710
Andor	21970	Caetan	67648	Dora	108011	Gapiton	105995	Iuliu	8128	Nicodim	94912	Sergiu	91908	Victor	106188
Andrei	39770	Calinic	8355	Dorimed.	21951	Gaspar	91913	Iuno	79834	Nicolae	105978	Severian	64617	Victoria	102259
Andronic	46776	Calistena	102250	Dorothea	13256	Gavril	21809	Iustina	22964	Nifon	46779	Sibila	39490	Vidoriu	92495
Aneta	91937	Calisteu	108062	Dorvatiu	21523	Geni	79314	Ivan	108197	Octovan	21967	Sila	102162	Vilma	20564
Angel	102247	Camil	91921	Dumitru	38879	Genoveva	39452	Ladisla	94929	Odochian	22209	Silvia	102248	Vincentiu	7500
Anisia	108106	Camila	39457	Edita	8207	George	21820	Lampia	23109	Odor	94969	Silviu	22195	Viorica	108048
Anselm	8288	Carol	21959	Eduard	21878	Gerontie	8259	Laura	8337	Olga	7485	Simion	108762	Virgil	102157
Antonia	21887	Carolina	102234	Edvin	108128	Gertruda	108125	Laurențiu	103984	Olimpia	21918	Socrat	21940	Visarion	21908
Antoni	102247	Catalina	22300	Eleonora	38887	Ghelfmar	102229	Lazar	92493	Olvia	78471	Sofia	108424	Vitaliu	39559
Anxentie	45600	Caterina	39477	Ella	90696	Gluta	21929	Leo	21969	Onoriu	45594	Sofroniu	29415	Vlad	22173
Apolonia	27180	Caliope	8362	Elisabeta	33822	Gordian	13282	Leonte	91038	Onufrie	39569	Sozon	21983	Vladislav	106046
Aristion	108990	Carbestru	108079	Elvira	27114	Grachus	79848	Leopold	22260	Orest	10480	Spiridon	8273	Voicu	202239
Arman	52616	Cecilia	102264	Emma	8529	Gredenti	106038	Lia	108034	Oscar	21947	Susana	108751	Vuc	108169
Armin	13 52	Cesar	99687	Emanuil	27984	Grigoriu	102271	Lidia	22225	Osie	23116	Șarlotte	100496	Xaver	22191
Arnold	90738	Chirilă	22286	Emil	106036	Guido	21810	Lina	78320	Ottocar	2343	Ștefan	102170	Xenia	39560
Aron	102224	Christian	8252	Emilia	102157	Ilalalae	8290	Livia	37774	Pancrație	22965	Tanasia	90741	Xenofont	102213
Arpad	20063	Ciril	91924	Erasu	90729	Haralampie	27988	Lucia	21979	Pascu	102175	Tecla	60137	Xente	107241
Artemie	90672	Ciprian	79339	Erna	102266	Ilăreți	90768	Lucian	8549	Pascuta	91916	Teodat	21909	Zaharic	102227
Artur	107175	Clara	21070	Ernestin	89485	Haritina	108090	Lucreția	27992	Patapie	20074	Teodor	108984	Zamfir	60034
Atanasia	79306	Clarisa	13232	Erviu	27129	Hedviga	102258	Lucsita	106071	Paula	7494	Teofan	102293	Zenaida	8288
Atanasiu	39729	Claudia	102215	Ester	21883	Hermina	67633	Ludovic	102238	Pavel	92591	Teofana	60112	Zeno	39448
Atila	45560	Clementina	91336	Eufrosina	108082	Horia	21931	Luisa	22258	Pelagia	89459	Teofil	21917	Zenon	22212
Augusta	92477	Cleonic	108092	Eugenia	10221	Horita	22283	Lup	8329	Petru	12721	Terentie	94914	Zenovie	102281
Augustin	37344	Clotilda	102131	Eva	90676	Hubert	7489	Magdalena	21921	Placid	8342	Teresia	67606	Zilot	79846
Aurel	100081	Codrat	12712	Farcas	32090	Hugo	108098	Marcu	64594	Polichron	94902	Tibor	22277	Zimbru	22236
Aurelia	102269	Codru	39565	Felician	22227	Ignatie	94924	Marcuț	138046	Pompil	41648	Timon	8139	Zoe	63605
Aurica	54796	Coloman	67601	Felix	21916	Ilca	39494	Marioara	103939	Preocup	63613	Tinca	108100	Zotigen	27177
Avel	39369	Chindilă	92496	Ferdinand	3360	Illeana	102197	Milachia	94249	Prica	108046	Tit	106063	Zozo	108092

Vă rugăm să procurați în curând, ca să nu treacă numărul dorit.

În tragerile de până acum am avut norocul a plăti
Premiul de **600,000 = Cor. 1.800,000**
și marele
los de **400,000 = Cor. 400,000**

Pe 4 losuri
în total Coroane **2.000,000**

mușterilor nostri de trei ori.

Mii de partide au căutat la KISS în loteria espi-
rată acum să nimerescă câș-
tiguri mai mari. După fiecare tragere publi-
că listă câști-
gurilor mai mari în foile cele mai mari din Budapesta,
așa că fiecare se poate convinge, că mușterii nostri
sunt favorizați de un noroc deosebit.

Se-și cerce deci fiecare norocul la KISS, căci
MARE e norocul la KISS!

Carol Kiss & Co. Budapesta, VIII., Erzsébet-körut 19.
Filiale: VI. Váci-körut 5 și VIII. József-körut 78.

Rugăm a o tăia aceasta și a ne-o trimite!

ȘEDULĂ DE COMANDĂ.

La casa de bancă **CAROL KISS & Co.**
BUDAPESTA, VII., Erzsébet-körut 19.

Rog a mi-să trimite losuri I. clasă XVI. loterie și
planul oficial.

Prețul de Cor.

il trimit în marce postale alăturate.
il trimit per avis postal.
se binevoiați a-l ridica cu rambursă.

(Cele nedorite să se șteargă).

Adresa
esactă:

Numele:
Locuința, str., n-rul casei:
Posta ultimă (comitatul):

PREȚURILE LO- SURILOR I. CL.

un octav K150
un pătrar „3.—
o jumătate „6.—
un los întreg „12.—

„PECUNIA“

Întreprindere de credit

în Sibiu (Nagyszeben), strada Poplăcii 27.

Ore de birou 8—1/2.

ÎMPRUMUTURI cu

! 4% și 4 1/2% !

Pentru una coroană în mărci postale trimitem prospect, informațiuni și servim cu sfat la orice afacere de împrumut.

78 6—

!!Nu luați împrumuturi fără sfatul nostru!!

Ad. Nr. 524/905 not.

108 1—2

Publicațiune.

Moara cu două petri a comunei politice Scoreiu se va esarênda pe durată de trei ani prin licitațiune publică în **28 Maiu 1905 la 2 ore p. m.** în cancelaria notarială din Scoreiu. Prețul strigării este satorit cu **600 cor.**, dela care are a se depune 10% vadiu.

Scoreiu, în 2 Maiu 1905.

Alex. Comsia,
nor. cerc.

Ioan Hampu,
primar.

Un învățăcel

din casă bună se primește pentru a învăța covăcitul la

103 1—3

Ioan Borcea
covaciu, Săllște.

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, idroterapie rațională, cură de zăr și lapte.

DORNA

în Carpații Bucovinei,
stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei
și Bistriței-aure

Palate monumentale de cură, apaducte din izvoare alpine, canalisație, lumină electrică, cale pentru biciclete, concerte ale muzicii militare dela regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, călare și pe plute.

Succese splendide la boale de nervi, boale femeiești și cele de inimă, în anemie, arterioscleroză și exodate. Prospește gratis. Informațiuni medicale se pot lua la medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel.

105 1—10

Domnii înaintați în etate
nu sânt oameni bătrâni,

dacă folosesc tabletele americ.
probate de cei mai renumiți
medici, cari redau puterea vi-
silă eshauriată. Mijloc exclusiv
contra puterii virile eshauriate (impotență).
Scutit prin lege. Prețul 6 cor. Expediție zilnică pe
postă în toate direcțiunile de pe continent dela

farmacia **J. RADITZ**, la crucea albă

Budapesta, Fővámter 6.

(Vis-à-vis de hala de vânzare centrală).

Deposít principal la farmacistul J. de Török,
Király utca 12 și în farmacia Palatinul-tării,
Váci körút 17. 86 4—10

LYDOL

De vânzare.

O casă mare în strada Cîsnă-
diei, cu front de stradă și în strada
Hartereck, cum și o casă de tot nouă
în strada Bisericii (Kirohengasse)
și una în strada Măcelarilor sunt
de vîndut cu preț potrivit. Informații
mai de aproape se dau în strada
Cîsnădiei 17, etagiul I.

Pășunat.

Subscrisul fac cunoscut, că aceia, cari
voiesc a-și da vitele, respe tive vacile la pă-
șune, se poștească a le înștiința cât mai în grabă
pentru înscriere la **Iosif Joandrea**, în
Sibiu, Têrgul de vite vechiu Nr. 7. Vacile
se scot la pășune în **1 Maiu** (a doua zi de
Paștile românești) și vor paște pe livadia dintre
drumul Ocnei și Șurei-mari, vis-à-vis de têrgul
de vite cel nou.

95 3—3

Cu deosebita stimă
IOSIF JOANDREA.

Avis de deschidere.

Firma veche și bine cunoscută

JULIUS MEINL

(înființată în anul 1862),

cea mai mare și mai veche negu-
tătorie specială pentru cafea, teie,
cacao și ciocolată, și-a deschis în

SIBIIU

Strada Cîsnădiei Nr. 24

o filială și are onoare a invita p. t.
public pentru a o visita.

Vă rog cereți eatalog de prețuri
și broșură!

Ambele se trimit gratis și franco
la adresa dorită.

279 10—10

Marca de scutire